

NIET IEDEREEN VIERT KERST

Kerstspel

door

ASTRID DE HAAN

en

JAN TOL

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **NIET IEDEREEN VIERT KERST** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ASTRID DE HAAN en JAN TOL** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **11** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Opa (Kees) Pol

Gerrit Pol - zijn zoon

Ada Pol - vrouw van Gerrit

Jopie Pol - zoon van Gerrit en Ada

Beppie Pol - dochter van Gerrit en Ada

Saartje Pol - dochter van Gerrit en Ada

Oma (Greetje) van der Meer

Harold van der Meer - haar zoon

Merel van der Meer - vrouw van Harold

Debby van der Meer - dochter van Harold en Merel

Jack van der Meer - zoon van Harold en Merel

DECOR:

Het toneel bestaat uit twee huiskamers, die we tegelijk zien, als de gordijnen opengaan. Bij aanvang van het spel staat er een tuinbankje voor de gordijnen, deze blijft er gedurende het spel steeds staan. De linkerkant van het toneel is de huiskamer van Harold en Merel van der Meer. Het is er rijk en sfeervol aangekleed. Links vooraan is een klein zitje met twee stoelen. Linksachter zit een deur, die naar alle andere vertrekken leidt. De rechterkant van het toneel is de huiskamer van Gerrit en Ada Pol. Het ziet er armoedig en schamel uit. Rechtsachter zit een deur, die naar alle andere vertrekken leidt. Rechts vooraan staan twee oude, versleten stoeltjes met een gammel tafeltje. Voor op het toneel, precies in het midden en net achter het tuinbankje, staat een grote lange tafel, met de lange zijde richting publiek. De linkerzijde vanuit het midden van deze tafel, is de tafel van de familie van der Meer, deze is rijkelijk en feestelijk gedekt. De rechterzijde vanuit het midden van deze tafel, is de tafel van de familie Pol. Hier is het armoe troef. Er staan wat oude borden en pannen op.

SCÈNE 1

's Morgens, begin december. Het bankje. Als het licht aangaat, zien we Oma van der Meer links op het tuinbankje zitten. Zij gaat warm en chique gekleed, het is immers december. Zij kijkt voor zich uit en mompelt.

OMA: *(schudt haar hoofd)* Waar moet het naar toe... waar moet het naar toe? Ze zijn nergens meer tevreden mee. *(zucht)* Nu wil die jongen weer een playstation... Ik weet niet eens wat het is. Vroeger speelde mijn broer ook wel met een stationnetje, met zo'n treintje dat je nog moest opwinden. Maar daar hoef je niet meer mee aan te komen... *(op dit moment komt Opa Pol van rechts op, hij is ook warm, maar heel schamel gekleed. Oma kijkt bedenkelijk en afstandelijk naar hem. Het lijkt er op dat Opa door wil lopen, maar net voor het bankje stopt hij, als hij Oma ziet)*

OPA: Goeiemorgen! *(Oma kijkt even op, knikt uit beleefdheid, maar het gaat niet van harte)* Mooi winters dagje, vindt u ook niet?

OMA: *(aarzelend)*... Eh... Oh, ja...

OPA: U heeft er toch geen bezwaar tegen, dat ik hier ook even ga zitten, mevrouwtje? *(gaat zitten)*

OMA: *(niet erg toeschietelijk)* Ik kan u moeilijk tegenhouden. *(kijkt op horloge)* Ik was toch al van plan op te stappen.

OPA: Nou, zeg! Ik vreet u niet op!

OMA: Je weet maar nooit vandaag de dag. *(staat op)*

OPA: *(bekijkt Oma eens goed, staat ook op)* Verrek! Ik ken jou!

OMA: *(schrikt)* Eh... dat kan niet! U vergist zich, meneer!

OPA: Jawel... jawel... Laat me eens even nadenken. *(kijkt weer naar Oma)* Dat is het! Jij bent Greetje van der Sloot!

OMA: *(verwonderd, maar toch stijfjes)* Eh... ja, dat klopt. Zo heet ik van mijn meisjesnaam. Maar waar zou u mij van moeten kennen?

OPA: *(vrolijk)* Ja, van lijf en leden ben ik niet meer zo, maar... *(tikt tegen zijn hoofd aan)* het koppie werkt nog uitstekend, Greetje. Goh, dat is toch al heel lang geleden, zeg. *(bekijkt Oma weer)* Je ziet er nog even fantastisch uit als toen.

OMA: *(niet erg op haar gemak)* Oh... eh.. dank u. Maar wilt u mij misschien vertellen wie u eigenlijk bent?

OPA: Nou ja, zeg! Ben ik dan zo veranderd? Kijk eens goed naar me. Weet je het nu weer? *(oma schudt haar hoofd)* Ik ben dat jochie, dat achter je zat in de klas op de St. Jozefschool. *(Oma kijkt verwonderd)* Die altijd aan je haren trok en door wie je voor het eerst gezoend bent.

OMA: (*verlegen*) Oh... wacht eens even... Ben jij dan niet... Ben jij Keessie van de Achtersteeg?

OPA: Zo noemden ze me. Eigenlijk heet ik Kees Pol. Maar onder die naam kent niemand me. Tjonge zeg, dat ik jou nou hier moet tegen komen na al die jaren, Greetje.

OMA: (*nu iets vriendelijker, gaat zitten*) Ik kom hier ook nooit. Maar vandaag had ik zo maar behoefte, om weer eens naar mijn oude buurtje te gaan. (*Opa gaat ook zitten*) Wat een achterbuurt is het hier geworden, hé?

OPA: (*nijdig*) Dank je! Ik woon hier in deze “achterbuurt”!

OMA: (*geschrokken*) Oh sorry, Kees. Nou ja, zo erg is het nou ook weer niet, maar... nou ja.

OPA: Ja, het zal wel te min zijn geworden voor jou. Jouw ouders zaten er warmpjes bij. Voor mij lag dat anders. Na de Lagere School meteen de fabriek in. Daar heb ik ook mijn vrouw ontmoet. Je kent haar vast wel, ze zat ook in onze klas. Marga Schoolderman.

OMA: (*met afschuw*) Met die!

OPA: Ja, wat is daar mee?

OMA: Niets... niets. Aardig meisje. Dus daar ben je mee getrouwd?

OPA: Was! Een jaar na mijn pensionering overleed ze. Mijn zoon en zijn gezin wonen nu bij mij in. Wat ben jij eigenlijk gaan doen?

OMA: Na de Lagere School deed ik de HBS en daarna ging ik studeren in Amsterdam. Daar heb ik mijn man ontmoet, die had een hoge functie bij het Ministerie. Daarna is hij een eigen machinefabriek begonnen.... (*even stilte*)Hij is inmiddels ook overleden. (*glimlacht dan*) Ik woon ook bij mijn zoon en zijn gezin, aan de Javastraat.

OPA: Toe maar! Dan zal je wel goed in je slappe was zitten.

OMA: (*weer glimlachend*); Ja, daar ontbreekt het niet aan. (*zucht*) Maar neem van mij aan Kees, dat geld alleen niet gelukkig maakt.

OPA: Nee, maar het maakt het leven wel een stuk makkelijker. Ik wil je niet beledigen hoor, maar dat soort uitspraken wordt alleen door mensen geüit, die barsten van het geld.

OMA: (*iets onzeker*) Eh... wat heb je aan geld, als het thuis niet gezellig is....

OPA: Niet gezellig? Wat bedoel je daar mee?

OMA: Eh... Ach, laat maar. (*snel*) Heb jij kleinkinderen, Kees?

OPA: (*trots*) Ja zeker! Drie, twee meiden en een jongen. Een lekker stel. En jij?

OMA: Twee... een meisje en een jongen... (*even stilte*) Dus bij jou is het wel gezellig?

OPA: Wat heet gezellig! Armoef troef, maar wel gezellig.

OMA: Oh... *(weer even stilte)*

OPA: Wat is er?

OMA: *(herstelt zich)* Niets... Nu moet ik echt weg. *(staat snel op)* Leuk je weer ontmoet te hebben... Kees.

OPA: Ik zit hier iedere dag, Greetje. Altijd zo'n beetje om deze tijd. Dat moet je eens meer doen.

OMA: Wat?

OPA: Hier komen babbelen.... Een beetje kletsen over die goeie ouwe tijd.

OMA: *(glimlachend)* Ja... die goeie ouwe tijd... *(dan snel)* Nee, ik denk het niet. Dag. *(gaat snel links af)*

OPA: *(staart haar na)* Ja, je bent een dametje geworden, Greetje... Wat jij te veel hebt, hebben wij te weinig... *(gaat links af, het licht gaat even uit en komt dan op in de huiskamers)*

SCÈNE 2

Huiskamer familie van der Meer. Een half uur later. Links zien we Merel, die op een stoel een boek zit te lezen. Aan tafel zit Harold, die het financieel jaarrapport van de zaak doorneemt. Na even kijkt Merel op van haar boek en wendt zich tot Harold.

MEREL: En Harold... Hoe staat de zaak ervoor?

HAROLD: *(bromt)* Slecht!

MEREL: *(schrikt)* Meen je dat nou? En je had aan het begin van het jaar enige winstgevende orders binnen gesleept. Je zei toch....

HAROLD: Ja, dat weet ik! We hebben er ook niet op verloren, maar de winst valt tegen.

MEREL: Oh... veel?

HAROLD: Een half miljoen minder.

MEREL: *(schrikt weer)* Een half miljoen?! Oh, Harold! En wat nu? Dat betekent toch niet, dat de zaak failliet gaat... dat we ons huis moeten verkopen.. Dat ik niet met vakantie naar de Bahama's kan... dat ik..?

HAROLD: *(grinnikend)* Nee... nee. De winst is "slechts" negen en een half miljoen, ik had tien miljoen gulden verwacht. Je kunt het hele jaar door met vakantie Merel, als je dat zou willen.

MEREL: *(zucht)* Wil je me niet meer zo aan het schrikken maken, Harold. Ik moet er niet aan denken zeg, dat we niet meer kunnen doen wat we gewend zijn. *(gaat weer boek lezen, Harold grijnst en gaat verder met zijn jaarrapport)*

SCÈNE 3

Huiskamer familie Pol. Zelfde tijd als scène 2. We zien Ada rechts op het bed liggen. Ze slaapt, maar af en toe horen we haar kuchen. Gerrit zit terneergeslagen aan de tafel, met zijn hoofd in zijn handen. Even later komt Ada moeizaam overeind en ziet Gerrit aan de tafel zitten.

ADA: Gerrit?... *(geen reactie)* Gerrit! Wat is er? Voel je je niet goed?

GERRIT: *(blijft met hoofd in handen zitten)* 't Gaat slecht!

ADA: *(schrikt)* Meen je dat nou? En je had aan het begin van het jaar een nieuwe baan gevonden. Je zei toch....

GERRIT: Ja, dat weet ik! Ik had een nieuwe baan... maar nu niet meer.

ADA: Niet meer? Wat bedoel je, Gerrit?

GERRIT: Ik ben ontslagen..... Twee maanden geleden al.

ADA: *(schrikt weer)* Ontslagen!! Oh, Gerrit! En wat nu? Dat betekent toch niet, dat we helemaal geen inkomsten meer hebben?... Dat we de kinderen niet meer kunnen onderhouden?... Dat we geen eten meer kunnen kopen?... Dat we...?

GERRIT: Nee... nee. Gelukkig hebben we het pensioentje van mijn vader nog. Al is dat ook geen vetpot. Nee, te eten hebben we nog wel. Maar daar is ook alles mee gezegd, Ada.

ADA: *(zucht)* Oh, Gerrit. Hoe moet dat nu verder? De kinderen moeten echt nieuwe winterkleding hebben. Ik.... *(slaat dekens van haar af)*... Ik moet mee helpen! *(komt heel moeizaam uit bed, staat te wankelen op haar benen)* Gerrit... help! *(net voordat ze valt, schiet Gerrit overeind en vangt haar net op tijd op)*

GERRIT: *(legt Ada weer op bed)* Je bent doodziek, Ada. Je kunt niet mee helpen. *(slaat dekens over haar heen)* Niemand kan ons helpen... Ik wil ook niet geholpen worden!

ADA: Maar we kunnen...?

GERRIT: Nee! Ik verdom het om mijn hand op te houden bij de Sociale Dienst. Als een klein kind in de rij te gaan staan voor een paar rottige guldens.

ADA: Je kunt toch werk zoeken, Gerrit... Er is toch...

GERRIT: *(schamper)* Werk zoeken! Ze komen maar bij mij! *(loopt naar de tafel en gaat zitten)* Laten die kinderen ook maar eens de handen uit de mouwen steken.

ADA: Gerrit! De kinderen moeten naar school en ze hebben al zo weinig. Een zieke moeder en...

GERRIT: Ze kunnen best een krantenwijk nemen voordat ze naar

school gaan en na school vakken vullen bij Albert Hein. Nu lopen ze maar te lanterfant langs de straat. Er is werk genoeg... Als je maar wilt...

ADA: *(schudt moe haar hoofd)* Gerrit... Gerrit. *(zakt achterover in haar kussen. Gerrit zit weer met zijn hoofd in z'n handen)*

SCÈNE 4

Huiskamer familie van der Meer. Merel en Harold zitten nog zoals in scène 2. Even later komen Debby en Jack binnen. Ze zien er goed verzorgd uit, dragen de mooiste kleren van deze tijd. Merel kijkt verheugd op.

MEREL: Hallo, jongens. Hoe ging het op school?

DEBBY: *(chagrijnig)* Nou zoals altijd.

JACK: *(ook chagrijnig)* Wat een stomme vraag.

HAROLD: Kunnen we misschien even normaal doen, Debby... Jack?
Jullie moeder vraagt je iets heel gewoons.

MEREL: Is er soms iets gebeurd?

DEBBY: Nee... *(barst dan los)* Carolien Hagebeek heeft een veel duurdere jas dan ik. Ik loop voor gek met deze!

HAROLD: Wat mankeert er aan jouw jas?

JACK: En haar broer heeft veel mooiere en betere sportschoenen.
Die van hem kosten wel driehonderd gulden.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto